

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 38

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 6 november 2024

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Samenwerking wetenschap en industrie en onderwijsinstellingen - Werking interfacediensten

De interfacediensten van de associaties ter bevordering van wetenschappelijk onderzoek en economische valorisatie staan in voor de bevordering van de wisselwerking tussen de associatie en het bedrijfsleven en de economische valorisatie van het wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd bij de partners van de associatie. Zij spelen dus een belangrijke rol om de samenwerking tussen onder andere hogeronderwijsinstellingen en bedrijven te stimuleren en dragen ook bij aan economische kruisbestuiving tussen wetenschap en bijvoorbeeld industrie door het organiseren van contactmomenten, het bieden van juridische en financiële ondersteuning, de bescherming van intellectuele eigendom, de oprichting van spin-offbedrijven enzovoort.

1. Kan de minister een overzicht geven van de huidige subsidies en financiële middelen voor interfacediensten van associaties en hoe ze verdeeld worden over de verschillende instellingen? Zijn er plannen om de subsidies en financiële middelen voor interfacediensten te verhogen? Wordt er bij de subsidies voor interfacediensten rekening gehouden met de specifieke behoeften en grootte van de associaties?
2. In welke mate worden de doelstellingen van de interfacediensten bereikt op het gebied van het aantal geslaagde samenwerkingsverbanden, spin-offs en valorisatieprojecten? Hoeveel spin-offs zijn er de laatste vijf jaar gerealiseerd dankzij de ondersteuning van interfacediensten? Welke concrete resultaten zijn er behaald door de interfacediensten in de afgelopen vijf jaar? Hoe worden de resultaten gemeten?
3. Hoe wordt het belang van de bescherming van intellectuele eigendom opgevolgd bij projecten die onder de interfacediensten vallen? Zijn daarvoor bepaalde richtlijnen of middelen voorzien? Zo ja, welke?
4. Hoe worden bedrijven in Vlaanderen op de hoogte gebracht van de interfacediensten en de mogelijkheden voor samenwerking met hogeronderwijsinstellingen?
5. Zijn er sectoren die opvallend meer of minder samenwerken met de interfacediensten? Hoe wil de Vlaamse Regering samenwerking met minder vertegenwoordigde sectoren stimuleren?
6. Op welke manier wordt er onderzocht hoe de werking van de interfacediensten kan worden verbeterd op basis van de feedback van bedrijven en onderwijsinstellingen?

7. Is het aangewezen dat de kennisoverdracht tussen wetenschap en industrie duurzaam, veilig en langdurig is? Hoe zorgen interfacediensten ervoor dat samenwerkingen op korte termijn vermeden worden?

MATTHIAS DIEPENDAELE

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 38 van 6 november 2024

van **KRISTOF SLAGMULDER**

1. a) De middelen interfaceactiviteiten voor 2024 bedroegen € 6.850.000 en zijn als volgt over de vijf Vlaamse associaties verdeeld:

Interfaceactiviteiten - middelen uit de begroting 2024 - per associatie					
AKULeuven	AUGent	AUHAntwerpen	UABrussel	AUHLimburg	Totaal
€ 2.789.026	€ 2.138.276	€ 843.590	€ 736.608	€ 342.500	€ 6.850.000

Er is per associatie één Kennis-en-Tech-Transfer-office (KTTO) van waaruit de interfaceactiviteiten worden gecoördineerd. Bovenstaande bedragen van de subsidies interfaceactiviteiten dekken niet alle kosten van de KTTO's en betreffen aldus cofinanciering.

- b) In de begrotingsopmaak 2025 bedraagt het voorziene budget voor interfaceactiviteiten 6.894.000 euro.

- c) De wijze van verdeling van de middelen interfaceactiviteiten is beschreven in artikel 14 van het *Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap, van 29 mei 2009, laatst gewijzigd bij besluit Vlaamse Regering van 1 december 2023.* (IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit)

In deze verdeling wordt er rekening gehouden met "de grootte van de associatie" via het aandeel wetenschappelijk personeel aan de universiteit en het aspect "de specifieke behoefte" beperkt zich tot een "minimaal budget nodig voor de werking" via een gegarandeerd minimum aandeel van 5%, in de praktijk enkel van toepassing voor de kleinere associatie AUHLimburg.

2. Het algemeen kader en doelstellingen voor de interfaceactiviteiten is vastgelegd in het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit. Zie artikel 7 voor de lijst van diverse interfaceactiviteiten. Elke associatie stelt, conform artikel 8 van dit besluit een vijfjarig strategisch plan op, waarin ze doelstellingen op maat van hun eigen instelling verdere specificeren, wat betreft de kennisvalorisatie-activiteiten en de besteding van hun middelen IOF en interfaceactiviteiten.

Vervolgens beschrijft elke associatie in hun jaarlijkse IOF en interfaceactiviteiten rapportering de concrete behaalde resultaten o.a. deze via ondersteuning van hun interfacediensten. De KKTO's staan in voor de coördinatie van de IOF-raad en de IOF-projectoproepen. In het online platform Flanders Research Information Space FRIS zijn er momenteel #1652 IOF-onderzoeksprojecten en IOF-mandaten opgeladen (zie link [Zoeken | FRIS onderzoeksportaal](#)).

Daarnaast worden er sinds 2019 jaarlijks minstens 10 succesverhalen van kennisvalorisatie aangeleverd, welke we vervolgens publiceren op de Homepagina van het FRIS-portaal <https://researchportal.be/nl>. Deze succesverhalen van kennisvalorisatie worden bovendien zeer toegankelijk gepresenteerd in de periodieke publicaties, die ook digitaal online te raadplegen zijn:

- 1°. De vijf universiteiten brachten samen reeds twee publicaties uit:
- 2020: *Van idee naar impact: samen innoveren voor een beter samenleving. Hoe de vijf universiteiten het verschil maken* [VLIR](#), met p61 Kerncijfers.
 - 2023: ['Een wereld van verschil': nieuwe brochure bundelt succesverhalen - TTO Flanders](#) met linken naar filmpjes en p27 facts & figures.
- 2°. De 13 hogescholen brachten samen eveneens twee publicaties uit:
- 2021: "Onderzoek dat mag gezien worden, Uitpakken met impact": [UITPAKKEN MET IMPACT DEF v2021 LoRES.pdf](#)
 - 2024: "Speciaal Werk en economie": [004 30 MAGAZINE WE PAGES.pdf](#)

In het jaarlijkse gezamenlijke TTO-Flanders verslag worden de onderlinge samenwerking en de activiteiten met het VLAIO Netwerk toegelicht. Zie ook de website [Home - TTO Flanders](#), met licentieopportunities en expertise.

Naast bovenstaande narratieve resultaten, zijn er ook prestaties die we in cijfers opvolgen. Jaarlijks worden immers voor de zes parameters van de IOF-verdeelsleutel de prestaties van de vijf associaties op een gestandaardiseerde wijze gemeten zoals beschreven in artikel 10 van het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit. Minstens drie parameters: P3 industriële contractinkomsten, P5 aantal patenten, P6 aantal spin-offs, worden gerealiseerd met ondersteuning van de interfacediensten.

Onze Vlaamse hogeronderwijsinstellingen hebben in de periode 2019-2023, maar liefst 122 spin-offs opgericht. (Deze periode betreft de laatst gevalideerde periode van vijf jaar zoals gebruikt voor de berekening van de IOF-sleutel 2025, dus deze voor volgend jaar.) De bijdrage van elk van de vijf associaties is in onderstaande tabel weergegeven:

	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Associatie Universiteit Gent	7	6	8	8	13	42
Universitaire Associatie Brussel	5	3	2	2	3	15
Associatie KU Leuven	7	10	7	5	6	35
Associatie Universiteit Hogescholen Antwerpen	4	5	6	5	5	25
Associatie Universiteit Hogescholen Limburg	1	1	1	1	1	5
<i>totaal</i>	24	25	24	21	28	122

3. Bescherming van de intellectuele eigendom (IE) gebeurt in elke associatie en hiertoe hebben ze elk een valorisatiereglement met een gestandaardiseerde werkwijze uitgewerkt, incl. de verdeling van de potentiële inkomsten onder de betrokkenen. Het proces start met mondelinge melding van een onderzoeksresultaat met valorisatiepotentieel aan de KTTO en/of liaisonfunctie, dat dan vervolgens beschreven wordt in een Invention Disclosure Form (IDF). Hierna volgt een analyse van de mogelijke vervolgstappen en een beslissing door een IE-expertenpanel.

De VLAIO-website bevat richtlijnen voor de bescherming van IE: [Waar geven intellectuele eigendomsrechten bescherming? | VLAIO en https://www.vlaio.be/nl/publicaties/ons-patent-boekje .](#)

En Flanders DC biedt instrumenten aan voor de bescherming van de intellectuele eigendomsrechten specifiek voor de creatieve sector: [Flanders DC - Dossier: Intellectuele eigendom](#)

Daarnaast hebben de Europese Commissie en de lidstaten in 2023 een gedragscode ontwikkeld voor het beheer van de intellectuele activa voor kennisvalorisatie in de Europese Onderzoeksruimte. Deze informatie is online te raadplegen en werd overgemaakt aan de Vlaamse kennisinstellingen.

"Commission Recommendation (EU) 2023/499 of 1 March 2023 on a Code of Practice on the management of intellectual assets for knowledge valorisation in the European Research Area" <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2023/499>

Vanuit de middelen Industriële Onderzoeksfondsen mag er maximaal 10% besteed worden aan de bescherming van de Intellectuele Eigendom; aanvullend heeft elke universiteit een intern budget voorbehouden voor de bescherming van de Intellectuele Eigendom.

4. Bedrijven in Vlaanderen worden via diverse kanalen op de hoogte gebracht van de interfacediensten en de mogelijkheden voor samenwerking met hogeronderwijsinstellingen:
 - a) Events fysiek en online georganiseerd door:
 - VLAIO en het VLAIO Netwerk.
 - universiteiten en hogescholen bijeenkomsten met onderzoekers, bedrijven, intermediairs en sectorfederaties;
 - b) Periodieke publicaties van kennisinstellingen (zie hoger 2.) en sectorfederatie;
 - c) Online platformen:
 - de tweetalige website TTO-Flanders [Home - TTO Flanders](#) (zie ook antwoord bij vraag 2) met aanbod van expertise centra van de vijf universiteiten en hun contactpersonen + contactformulier + contactgegevens van de 5 KTTO's;
 - de website Blikopener www.blikopener.vlaanderen met gratis eerstelijnsadvies voor expertise van de 13 hogescholen + contactpersoon van elke hogeschool+ contactformulier + Vlhora contactpersoon;
 - d) Sociale media;
 - e) Studentonderzoeksprojecten, doctoraatsonderzoeksprojecten, contractonderzoek, in samenwerking met ondernemingen;
 - f) Samenwerkingen in speerpuntclusters en/of in strategische onderzoekscentra.
5. De expertise die aanwezig is in de individuele hogeronderwijsinstellingen is bepalend voor de sectoren waarmee intensief wordt samengewerkt. Historisch zijn in de universiteiten de technische en gezondheidsdomeinen sterk aanwezig in kennisvalorisatietrajecten; de sociaal humane wetenschappen, economie, rechten en de kunsten zijn minder betrokken.

De hogescholen zijn met hun praktijkgericht onderzoek nauw betrokken bij vnl. kmo's en in een brede waaier van domeinen waaronder ook maatschappelijke ondernemingen. Daarnaast beschikken de hogescholen met masteropleidingen in de kunsten en de nautische wetenschappen, scheepswerktuigkunde en hydrografie ook over zeer gespecialiseerde academische kennis.

Aan de KTTO's is gevraagd om inspanningen te doen om alle aanwezige disciplines aan de kennisinstellingen te betrekken bij kennisvalorisatie en hiervoor de nodige stappen te nemen. Tevens lanceert VLAIO initiatieven om innovatie te stimuleren in alle sectoren en zet met behulp van intermediairen in op kruisbestuiving tussen sectoren onderling.

6. Zoals in artikel 21 van het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit is bepaald, wordt elke vijf jaar het duo beleidsinstrumenten Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) en interfaceactiviteiten geëvalueerd onder leiding van het departement EWI, door een onafhankelijke consultant en met inbreng van alle betrokken partijen (incl. bedrijven) en een internationaal expertenpanel.

Vorig jaar in 2023, is het recentste evaluatierapport opgeleverd, welke op de EWI-website te raadplegen is: <https://www.ewi-vlaanderen.be/onze-opdracht/strategisch-beleid/beleidsevaluaties/afgeronde-beleidsevaluaties/beleidsevaluaties-12>.

Dit rapport bevat aanbevelingen welke dan reeds geleid hebben tot aanpassingen van het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit op 1 december 2023 en dat de basis vormde voor de nieuwe strategische plannen 2024-2028. De aanbevelingen in de context van de vraag van de volksvertegenwoordiger waren o.a. de betrokkenheid van de hogescholen bij IOF en interfaceactiviteiten uitbreiden en de samenwerking met het VLAIO Netwerk versterken.

7. Het is inderdaad aangewezen dat de kennisoverdracht tussen wetenschap en industrie duurzaam, veilig en langdurig is. De interfacediensten zetten daarom in op een goede verstandhouding met duidelijke afspraken in de samenwerkingen met diverse actoren waaronder ondernemingen. Zo bouwen ze gestaag verder aan duurzame relaties en een netwerk van structurele partners.